

PROCEEDINGS OF THE
II INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

SCIENTIFIC REVIEW OF
THE ACTUAL EVENTS,
ACHIEVEMENTS AND
PROBLEMS

31.05.2024

BERLIN

FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

with the proceedings of the

II International Scientific and Theoretical Conference

**Scientific review of the
actual events, achievements
and problems**

31.05.2024

Berlin, Federal Republic of Germany

Berlin, 2024

UDC 082:001
S 40

 <https://doi.org/10.36074/scientia-31.05.2024>

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 40 **Scientific review of the actual events, achievements and problems:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, May 31, 2024. Berlin, Federal Republic of Germany: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-763-0 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-31.05.2024

Papers of participants of the II International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Scientific review of the actual events, achievements and problems», held on May 31, 2024 in Berlin are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 86 dated January 5th, 2024).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2024

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2024

ISBN 979-8-88955-763-0

© NGO International Center of Scientific Research, 2024

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

TRANSFORMATION OF ECONOMIC THEORIES IN THE STUDY OF ENTERPRISE COMPETITIVENESS

Simavin P., Ivashchenko O. 13

«ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА» – ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Мерзляков А.В. 15

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

ПОБУДОВА УЗАГАЛЬНЮЮЧОГО ІНДИКАТОРА ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Гаврась Д.Р., Ємельянов О.Ю. 17

ПРОГНОЗУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО: ОГЛЯД, МЕТОДИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

Данильчук О.М., Матвійчук Р.Д. 20

БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАРТАПУ

Стратійчук В.М., Мілер Л.М. 25

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ВІТЧИЗНЯНИМИ ТА ІНОЗЕМНИМИ ДОСЛІДНИКАМИ

Дрига Є.І. 31

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ілащук С.А. 34

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

Пушкарь І.В., Проскуріна Н.М., Скробіна Є. 36

ЗОВНІШНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ МІСЦЕВИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ющик Ю.В. 38

Стратійчук Вікторія Миколаївна

доктор філософії зі спеціальності «Економіка»,
доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Україна

Мілер Ліза Миколаївна

здобувач вищої освіти факультету економіки, менеджменту та права
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Україна

БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАРТАПУ

***Анотація.** В статті досліджено сутність бізнес-плану та визначено його роль у реалізації сучасних стартапів. Ідентифіковано ключові види бізнес-планів та визначено типову структуру бізнес-плану. Описано можливості проведення оцінки ефективності використання бізнес-плану для сучасних підприємств. Визначено ключові аспекти важливості розробки бізнес-плану для успішного запуску стартапу.*

У сучасному світі, де конкуренція на ринку зростає щодня, розробка бізнес-плану є фундаментальним кроком для успішного запуску стартапу і забезпечення його стійкого розвитку у майбутньому. Незалежно від галузі або ідеї, наявність детально розробленого бізнес-плану визначає його успіх та стійкість на ринку. Сьогоднішній ринок відзначається високою динамікою змін, швидким розвитком технологій та постійною еволюцією вимог споживачів. У даному контексті, стартапам необхідно мати чіткий стратегічний план, щоб пристосуватися до змін у середовищі та ефективно конкурувати. Розробка бізнес-плану для стартапу є важливим етапом, який дозволяє визначити мету, цілі та стратегії проекту. У сучасному конкурентному середовищі це особливо актуально, оскільки ринок постійно змінюється, а вимоги споживачів зростають. Чіткий бізнес-план допомагає структурувати ідею, оцінити ризики, залучити інвестиції та мінімізувати втрати.

Велика кількість сучасних вчених присвятили свої наукові праці дослідженню особливостей побудови та оцінки ефективності бізнес-плану, зокрема Афанасьєв К. М., Борисенко О. С., Варналій З. С., Великих К.О., Глушенкова А. А., Зубко Т. Л., Нетребко М. В., Хачатрян В.В., Шевченко А. В., та ін. Проте в сучасних умовах господарювання важливо більш детально дослідити роль бізнес-плану як стратегічного інструменту, необхідного для ефективного управління стартапом у період його початкового розвитку.

Мета статті полягає в обґрунтуванні важливості бізнес-планування в контексті реалізації підприємницьких ідей.

Побудова бізнес-плану допомагає підприємцям чітко розуміти свої цілі та шляхи до їх досягнення, а також служить інструментом для залучення інвестицій та відображення потреб у ресурсах. Він є основою для управління бізнесом і дозволяє прогнозувати можливі ризики та вирішувати проблеми на ранніх етапах розвитку підприємства. Бізнес-планом сучасні науковці та практики вважають документ, який описує стратегію, цілі, ідеї та плани для підприємства чи проекту. Існує кілька типів бізнес-планів, кожен з яких відрізняється своєю специфікою та метою.

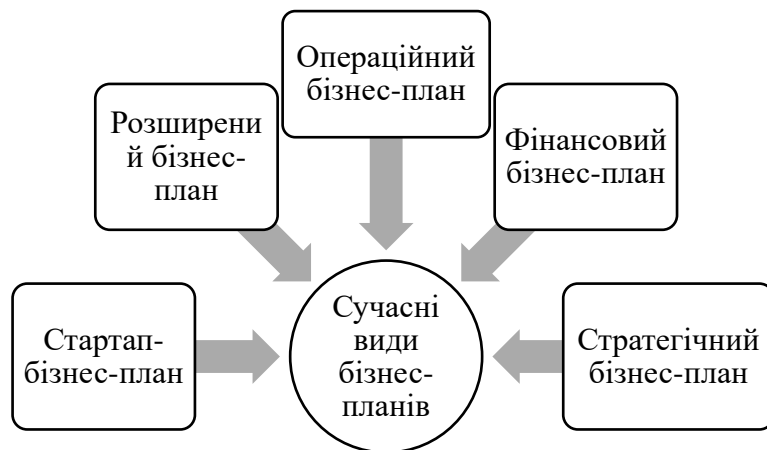

Рис. 1. Сучасні види бізнес-планів

Стартап-бізнес-план призначений для нових підприємств або проектів. Він зазвичай містить докладну інформацію про ідею бізнесу, аналіз ринку, стратегії маркетингу та продажів, плани фінансування тощо. Розширений бізнес-план зазвичай використовується для вже існуючих підприємств, які планують розширення або введення нових продуктів або послуг на ринок. Він може містити більше деталей про внутрішні процеси та стратегії розвитку. Операційний бізнес-план фокусується на конкретних операціях підприємства, таких як виробництво, логістика або обслуговування клієнтів. Він детально описує всі аспекти діяльності підприємства і зазвичай використовується для внутрішнього управління. Фінансовий бізнес-план спрямований на аналіз фінансових показників підприємства, таких як прогноз доходів і витрат, планування інвестицій, аналіз прибутковості тощо та може використовуватися для залучення інвестицій або кредитів. Стратегічний бізнес-план орієнтований на довгостроковий розвиток підприємства та включає стратегічні цілі, плани збільшення конкурентоспроможності, аналіз зовнішнього середовища тощо [2].

Бізнес-план допомагає підприємству визначити свої стратегічні цілі та шляхи до їх досягнення, а також побудувати ключові вектори розвитку і робить цільові орієнтири більш чіткими. Якщо підприємство потребує фінансування, бізнес-план є важливим інструментом для залучення інвесторів або банківського кредиту, адже він демонструє потенціал проекту і переконує інвесторів у його вигідності.

Аналіз ринку та конкурентного середовища в бізнес-плані допомагає виявити потенційні ризики та небезпеки, що можуть вплинути на успіх підприємства. Бізнес-план визначає необхідні ресурси для реалізації проекту, такі як фінансові, людські та матеріальні ресурси, що допомагає ефективно планувати використання ресурсів та уникнути їх нестачі. Він служить орієнтиром для всіх стейкхолдерів підприємства, включаючи власників, керівників та співробітників, визначає загальні цілі та завдання, які спрямовують усі дії та рішення в організації.

Планування бізнесу потребує детального вивчення ринку. Бізнес-план допомагає здійснити аналіз конкурентів, ідентифікувати цільову аудиторію, визначити попит на продукт чи послугу та оцінити можливості для успіху на ринку. Стартапам потрібно розробити стратегії для залучення клієнтів, маркетингу та продажів. Бізнес-план визначає такі стратегії та допомагає визначити, як їх реалізувати [4].

Велика кількість стартапів потребують фінансування для запуску та подальшого розвитку. Бізнес-план є інструментом для залучення інвесторів, оскільки він демонструє потенціал проекту та його здатність до прибутковості. Бізнес-план визначає необхідні ресурси для запуску та успішної роботи стартапу, такі як фінансові, людські та матеріальні ресурси.

По-перше, аналізуючи ринкові умови, конкурентну ситуацію та потенційні ризики, бізнес-план допомагає підприємству розробити оптимальну стратегію розвитку. Він є своєрідним планом дій, який дозволяє уникнути хаосу та непродуктивності, допомагаючи підприємству зосередитися на головних завданнях і досягненні успіху.

По-друге, бізнес-план відіграє ключову роль у процесі управління підприємством. Він стає важливим інструментом для відстеження виконання поставлених завдань, контролю за фінансовими результатами та коригування стратегії відповідно до змін на ринку. Щоденно управлінський склад підприємства може використовувати бізнес-план як орієнтир для прийняття стратегічних рішень, розподілу ресурсів та планування діяльності на майбутнє. Такий підхід дозволяє підприємству бути гнучким та адаптивним до змін, що відбуваються в навколишньому середовищі.

По-третє, бізнес-план відіграє важливу роль у процесі залучення інвестицій та партнерів для підприємства. Він є ключовим інструментом, який демонструє потенційним інвесторам або партнерам перспективність та рентабельність бізнесу. Чітко сформульовані цілі, стратегії розвитку та фінансові прогнози, що містяться в бізнес-плані, демонструють стабільність та перспективи успіху проекту, що дозволяє залучити необхідні ресурси для реалізації бізнес-ідеї та забезпечити його подальший розвиток.

Бізнес-план відіграє важливу роль у мобілізації ресурсів та розподілі обов'язків всередині підприємства. Він чітко визначає не лише стратегічні цілі, але й необхідні ресурси для досягнення цих цілей. Шляхом ретельного аналізу ринкових умов та потреб, бізнес-план допомагає визначити, які ресурси (фінансові, людські, технічні тощо) необхідно мобілізувати та як їх ефективно розподілити.

Він визначає ролі та відповідальність кожного члена команди. Він чітко визначає завдання, терміни виконання та очікувані результати, що допомагає уникнути дублювання робіт та забезпечити ефективне використання ресурсів. Такий підхід до розподілу обов'язків створює умови для спільної роботи команди та досягнення спільних цілей.

Отже, бізнес-план у сучасному світі є не лише стратегічним документом, але й потужним інструментом для успішного ведення бізнесу. Він допомагає підприємству визначити свій напрямок розвитку та ефективно управляти своєю діяльністю, забезпечуючи стабільність та конкурентоспроможність у сучасному бізнес-середовищі.

Таблиця 1

Ключові розділи бізнес-плану

Аспект	Опис
Вступ	Вступні слова, які визначають мету бізнес-плану.
Стислий огляд	Короткий опис бізнесу, його продуктів або послуг.
Маркетинг	Аналіз ринку, маркетингові стратегії, цільова аудиторія.
Операції	Організаційна структура, процеси виробництва, постачання.
Фінанси	Поточні та прогнозні фінансові дані, прибуток і збитки, потреби в капіталі.
Ресурси	Людські, матеріальні і фінансові ресурси, необхідні для реалізації плану.
Ризики	Ідентифікація можливих ризиків та способи їх зменшення.
Висновок	Підсумок бізнес-плану, наступні кроки.

Джерело: сформовано автором на основі [2-5]

Важливість розробки бізнес-плану для успішного запуску стартапу визначається його роллю у визначенні стратегії, плануванні ресурсів та забезпеченні стабільності підприємства на початковому етапі [1].

По-перше, бізнес-план служить основою стратегічного мислення. Він допомагає зрозуміти цільову аудиторію, конкурентне середовище, потреби клієнтів та потенційні можливості для розвитку. Аналізуючи ці фактори, підприємець може розробити чітку стратегію, спрямовану на досягнення поставлених цілей.

По-друге, бізнес-план виконує функцію фінансового планування. Він дозволяє оцінити потреби в інвестиціях, прибутковість проекту та потенційні ризики, що допомагає підприємцю зробити обґрунтовані рішення щодо фінансового управління та привернення інвестицій [2].

По-третє, бізнес-план виступає як інструмент комунікації. Він допомагає залучити інвесторів, партнерів та співробітників, переконати їх у вигідності ідеї та перспективах її реалізації. Чітко сформульована мета, стратегія та плани дій забезпечують впевненість в успіху проекту та збільшують ймовірність привернення необхідних ресурсів [3].

По-четверте, бізнес-план допомагає зберегти фокус. Розвиток стартапу часто супроводжується багатьма викликами та факторами. Однак наявність чіткого бізнес-плану може допомогти в розвитку та запобігти витраті ресурсів на не потрібні завдання.

Таблиця 2

Важливість розробки бізнес-плану для успішного запуску стартапу

Аспект	Значення
Стратегічне планування	Визначає цілі, місію та стратегію розвитку стартапу, завдяки якому можна досягти успіху.
Фінансове планування	Оцінює потреби в інвестиціях, прибутковість проекту та ризики, що допомагає забезпечити фінансову стабільність.
Залучення інвестицій	Бізнес-план служить інструментом для привернення інвесторів, які допомагають фінансувати стартап та забезпечують його розвиток.
Комунікація зі стейкхолдерами	Допомагає ефективно спілкуватися з інвесторами, партнерами, співробітниками та іншими зацікавленими сторонами, що сприяє розвитку бізнесу.
Збереження фокусу	Встановлює пріоритети та допомагає уникати не важливих завдань, що забезпечує ефективне управління ресурсами.

Джерело: сформовано автором на основі [2-5]

Отже, бізнес-план є не лише документом, але і стратегічним інструментом, що допомагає підприємцям керувати своїм бізнесом, привертати ресурси та досягати успіху на ринку. Він створює основу для стійкого розвитку стартапу та забезпечує його конкурентоспроможність у динамічному бізнес-середовищі [5-6].

Проаналізуємо сучасні підходи до оцінювання ефективності бузнес-плану. Загалом, науковці виокремлюють три критерії оцінки ефективності бізнес-плану.

–методологічні критерії відносяться до найбільш загальних ознак ефективності бізнес-проекту та не залежать від специфіки конкретної бізнес-ідеї;

–методичні критерії безпосередньо залежать від специфіки організації роботи бізнес-проекту, його економічної та фінансової діяльності;

–операційні критерії націлені на полегшення процесу оцінювання ефективності бізнес-проекту з точки зору техніки та технологій.

Загалом, зазначені критерії дозволяють обґрунтувати та обрати підхід до оцінювання ефективності бізнес-планування обравши найбільш доцільні критерії оцінки зважаючи на специфіку діяльності конкретного підприємства, що засноване на основі впровадження бізнес-ідеї, або ж розширює свою діяльність на основі реалізації бізнес-ідеї.

На основі визначених вище критеріїв та під впливом глобалізаційних процесів, зміни умов господарювання у світові практиці бізнес-проектів розроблено перелік конкретних показників, які свідчать про результативність впровадження бізнес-ідей. Найбільш поширеним способом їх застосування в практичній діяльності є вибір підходу, що передбачає необхідність вибору альтернативних показників.

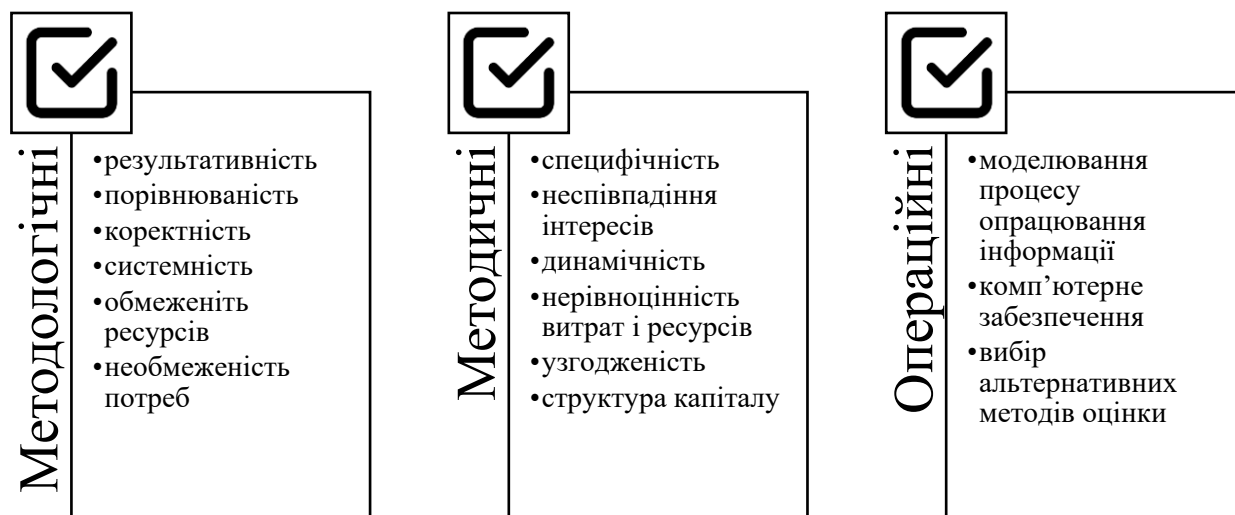

Рис. 2. Критерії оцінки ефективності бізнес-плану
Джерело: побудовано автором на основі [1-5]

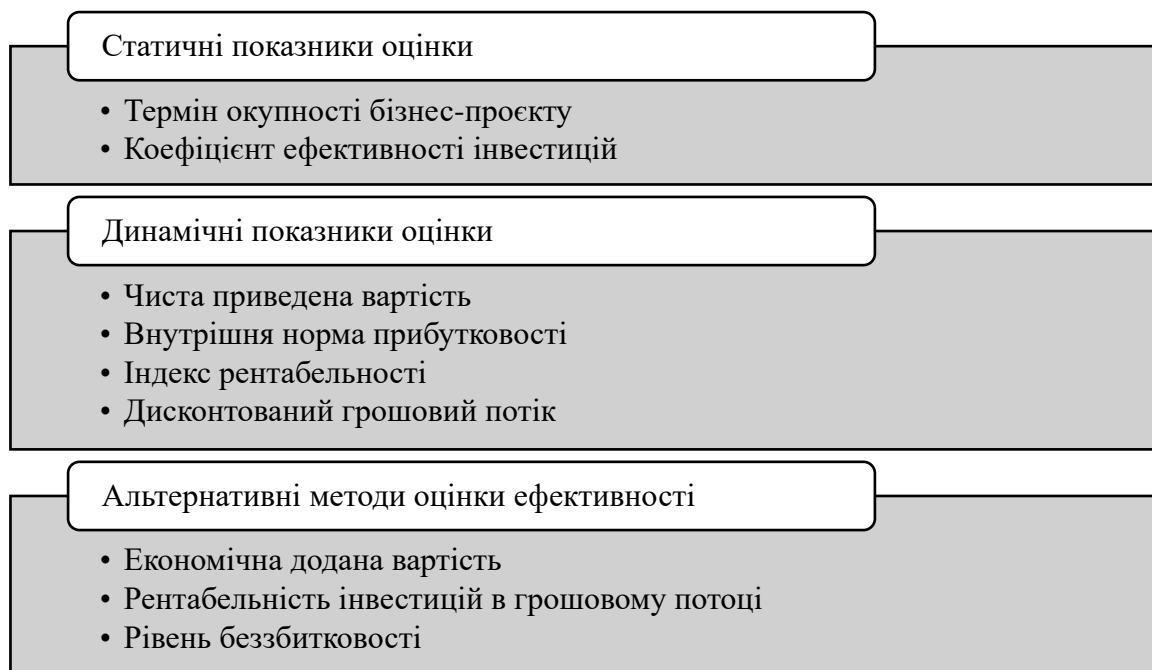

Рис. 3. Основні показники оцінки ефективності бізнес-плану
Джерело: побудовано автором на основі [1-5]

Висновки. Таким чином, формування бізнес-планів є досить поширеною практикою в діяльності сучасних підприємств, що часто потерпають від негативного впливу зовнішніх факторів впливу. Трактуювання сутності бізнес-плану знайшло відображення в наукових працях сучасних вчених, які визначають бізнес-план чітко розробленим документом, що містить ключові заходи щодо впровадження бізнес-ідеї. Традиційний процес формування бізнес-планів, структура якого безумовно може коригуватися розробниками відповідно до вимог бізнес-ідеї, яку він буде описувати. Так, підприємство, що бажає розширювати свою діяльність може не використовувати в бізнес-плані організаційний план, адже його структура вже побудована, можна лише удосконалити його. Підприємство торгівлі, до прикладу, буде замість виробничого плану розробляти лише план продаж і т. д. Оцінювання ефективності відіграє важливу завершальну роль процесу впровадження бізнес-ідеї та

відіграє важливу роль у розробленні пропозицій щодо необхідності коригування бізнес-плану в майбутньому.

Список використаних джерел:

---

1. Афанасьев К. М. Зубко Т. Л. Бізнес-планування: опорний конспект лекцій. К. : КНТЕУ, 2018. 81 с.
2. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Нетребко М. В. Методичне забезпечення підготовки бізнес-плану як ключового складника стратегічного управління діяльністю підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. № 1. С. 90–97.
3. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
4. Великих К.О. Бізнес-план, як інструмент ефективного управління. *Комунальне господарство міст*. 2018. Випуск 143. URL: <file:///C:/Users/Zver/Downloads/5269-Article%20Text-10452-1-10-20181001.pdf>
5. Глушенкова А. А. Організація бізнес-планування на підприємстві. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 4. С. 48-52.
6. Хачатрян В.В., Стратійчук В.М. Особливості побудови бізнес-плану підприємства: вітчизняний досвід та міжнародна практика. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. XI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 25 вересня 2023 р. Вінниця, 2023. Ч. 1. С. 84-92.*